

[Social](#)

Maria Campuzano: 'Exigim una tarifa social, assumida per les empreses elèctriques, que garanteixi el subministrament a totes les llars vulnerables'

28/10/2016

Suport Tercer Sector – Fundesplai

Autor/a: Luci Vega Riba

Maria Campuzano: 'Exigim una tarifa social, assumida per les empreses elèctriques, que garanteixi el subministrament a totes les llars vulnerables'

28/10/2016

Autor/a: Luci Vega Riba

Suport Tercer Sector – Fundesplai

Resum:

La portaveu de l'Aliança contra la Pobresa Energètica afirma que la sentència del Suprem, que anul·la el finançament del bo social per part de les elèctriques i les indemnitza, mostra la connivència entre poder polític, judicial i energètic.

L'[Aliança contra la Pobresa Energètica](#) (APE) ofereix **assessorament, recolzament i apoderament** a les persones que es troben en situació de pobresa energètica alhora que realitza una important tasca d'**incidència política i pressió** sobre les administracions públiques i les empreses privades. La seva portaveu, Maria

Campuzano, ens dóna algunes claus per aprofundir en les causes d'aquesta problemàtica i conèixer les principals reivindicacions per afrontar-la que es fan des dels moviments socials.

Què entenem per pobresa energètica i quines són les seves causes?

Des de l'APE definim la pobresa energètica com la situació que viuen les persones que tenen **dificultats per poder pagar les seves factures d'aigua, llum i gas**. Això implica que de vegades les paguin però a base, per exemple, de suprimir necessitats tan bàsiques com el menjar o de no encendre la calefacció, fet que implica **no poder mantenir la llar a una temperatura adequada**.

Troblem **tres causes** que expliquen la pobresa energètica: una és la **poca eficiència energètica** a causa del mal aïllament de les cases; l'altra és els **baixos ingressos** de moltes famílies conseqüència de la crisi que hem patit i la tercera és la **pujada dels preus d'aquests subministraments** bàsics. De fet, l'Estat espanyol és el cinquè país europeu amb el preu de l'electricitat més car segons [dades](#) de l'[Eurostat](#). Sobre aquesta qüestió, hem de tenir en compte que a les nostres factures estem pagant **molts conceptes que no tenen res a veure amb el nostre consum**. En la factura del gas, per exemple, des del mes de gener d'aquest any paguem els 1.350 milions d'euros d'indemnització del magatzem de gas Castor.

Aquest increment dels preus també està relacionat amb el **model de gestió d'aquests serveis**, que és bàsicament privat. En el cas de l'energia elèctrica són cinc grans companyies les que controlen el mercat i la seva producció, distribució i comercialització. Això és el que està provocant aquests **preus tan desorbitats**.

Tenim dades que ens permetin conèixer l'abast d'aquesta emergència social i com està afectant les persones que la pateixen?

A l'estat espanyol hi ha un 17% de la població que pateix pobresa energètica i **a Catalunya es parla d'un 10%**, però la realitat és que l'accés a aquesta informació per **comptabilitzar-la és molt difícil**. Per exemple, les dades dels talls no són públiques i tampoc disposem de cap estudi que permeti saber, any per any, quantes llars han patit talls de subministrament des de la crisi fins ara. A més, els talls representen només la punta de l'iceberg, la **situació més extrema**, però totes aquelles persones que no encenen la calefacció perquè no la poden pagar també es troben en situació de pobresa energètica i no es comptabilitzen.

Respecte a les conseqüències, segons un estudi de l'[Associació de Ciències Ambientals \(ACA\)](#), es calcula que es produeixen **entre 2.300 i 9.600 morts prematures a l'any a l'estat espanyol a causa d'aquesta problemàtica**. I també hi ha una relació entre aquest tipus de pobresa i els **incendis**. De fet, el Sindicat de Bombers va denunciar fa un parell d'anys que 7 de cada 10 incendis que es produïen a Catalunya estaven vinculats amb aquesta emergència social.

El 26 d'octubre, el Tribunal Suprem va fer pública una sentència que anul·la el finançament del bo social per part de les empreses elèctriques i obliga a indemnitzar-les. Què representa aquesta decisió i què exigim des de l'APE per posar fi a la pobresa energètica?

Pensem que, un cop més, aquesta sentència reflecteix la **connivència entre el poder judicial, el polític i les companyies** energètiques, així com l'existència de les portes giratòries.

Però volem assenyalar també que des de l'APE **no considerem el bo social com una mesura que doni resposta a la problemàtica de pobresa energètica** que s'està patint avui en dia. El 60% de la factura de la llum són costos fixos i el bo social només representa un descompte del 25% sobre el consum, és a dir, sobre el 40% restant. Per tant, la reducció que significa per a les famílies és poquíssima i, a més, els requisits per accedir-hi són molt **restrictius**.

Nosaltres exigim una **tarifa social, assumida per les empreses elèctriques**, que garanteixi el subministrament a totes les llars vulnerables. Aquesta tarifa social ha de tenir en compte els **ingressos familiars** i establir trams en funció d'aquest criteri. Per exemple, si tens ingressos 0, pagues 0. I han de ser les elèctriques de l'oligopoli les que ho assumeixin perquè són les que fan **negoci amb un dret bàsic** i, per tant, han d'**acceptar la responsabilitat** que això implica. El que no es pot permetre és que una família, pel fet de no tenir prou capacitat econòmica, no pugui accedir a aquest servei.

"Des de l'APE no considerem el bo social com una mesura que doni resposta a la pobresa energètica"

S'han desplegat els articles no impugnats de la llei 24/2015 que feien referència a la pobresa energètica i prohibien els talls de subministrament?

Aquest ha estat un procés llarg i difícil durant el quals ens hem trobat amb una **resistència molt forta** per part de les companyies subministradores que deien que aquesta llei no les obligava a res i que elles es regien per la normativa estatal. Hem hagut de fer una pressió molt gran al carrer, a les institucions i a les empreses i ara sembla que tot comença a funcionar. Així, el juliol passat, la Generalitat va anunciar que, des que havia entrat en vigor la llei, **s'havien aturat 32.000 talls a Catalunya**, una xifra molt elevada. Tot i així, **encara se'n produeixen**, però molts menys que abans que existís aquesta norma.

Un cop garantit que a una persona no li tallen el subministrament, una altra qüestió important és saber **què passa amb el seu deute**. La 24/2015 estableix que l'han d'assumir les companyies subministradores però signant un conveni amb la Generalitat. El problema és que aquest conveni no existeix i **la llei s'està incomplint**. El Govern català el que està fent és utilitzar fons públics per pagar aquestes factures i això soluciona el problema d'impagaments a les empreses, però no el problema real de les famílies.

La creació d'empreses públiques municipals en l'àmbit elèctric, com la proposta que planteja l'Ajuntament de Barcelona, seria una bona solució?

L'[Ajuntament de Barcelona](#) té la intenció de crear una **comercialitzadora pública** que és una molt bona iniciativa ja que trauria una gran part de mercat a l'oligopoli. Però el que podria significar un pas més endavant seria comptar amb una **distribuïdora pública**, ja que qui té el poder per decidir si hi ha talls o no de subministrament són les companyies distribuïdores. El problema és que **l'actual llei del sector elèctric de l'estat espanyol no permet la seva creació**.

Des de la [Xarxa per la Sobirania Energètica](#), que forma part de l'APE, estem treballant en aquesta línia per veure com es podria posar en marxa una distribuïdora pública que **comptés amb la participació i el control de la ciutadania**.

A nivell de la Unió Europea, s'estan promovent polítiques i directives per fer front a la pobresa energètica. Estan tenint aquí algun impacte?

Aquestes directives (2009/72 i 2009/73) són interessants perquè ens donen un marc a partir del qual poder exigir als nostres estats que implementin aquestes disposicions, però **l'Estat espanyol no ho està fent**. També és cert que l'enfocament que dóna la [Unió Europea](#) no és el mateix que el dels moviments socials. Si mires bé aquestes directives i les recomanacions, sempre es parla de mesures contra la pobresa energètica però que no afectin el mercat. Per tant, **es preserva el mercat per davant de les persones**.

Etiquetes: [pobresa energètica](#), [Maria Campuzano](#), [treball en xarxa](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/social/noticies/entrevista-sobre-pobresa-energetica-maria-campuzano-0>